

सप्रस्थानाः पारिव्राज्यसहिताः शेषाः धर्मा अंतवत्फलाः अनन्ता असंख्याताः ॥ २२ ॥ कर्मणा क्रियया ॥ २३ ॥ अयं क्षात्रः आदिर्ब्राह्मः ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ आत्मत्यागो युद्धे मरणं ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥

शेषाः सृष्ट्या त्वंतवन्तो ह्यनन्ताः सप्रस्थानाः क्षात्रधर्मा विशिष्टाः ॥ अस्मिन् धर्मे सर्वधर्माः प्रविष्टास्तस्माद् धर्मश्रेष्ठमिमं वदन्ति ॥ २२ ॥ कर्मणा वै पुरा देवाः ऋषयश्चा
मितौजसः ॥ त्राताः सर्वे प्रसत्तारो नक्षत्रधर्मेण विष्णुना ॥ २३ ॥ यदित्यसौ भगवन्नाह निष्यद्विपून् सर्वानसुरानप्रमेयः ॥ न ब्राह्मणानचलोकादिकर्तानां यं धर्मो
नादिधर्मो भविष्यत् ॥ २४ ॥ इमामुर्वीनाजयद्विक्रमेण देवश्रेष्ठः सासुरामादिदेवः ॥ चातुर्वर्ण्यं चातुराश्रम्य धर्माः सर्वे न स्युर्ब्राह्मणानां विनाशात् ॥ २५ ॥ नष्टा
धर्माः शतधा शाश्वतास्ते क्षात्रेण धर्मेण पुनः प्रवृद्धाः ॥ युगे युगे त्यादिधर्माः प्रवृत्ता लोकज्येष्ठं क्षत्रधर्मं वदन्ति ॥ २६ ॥ आत्मत्यागः सर्वभूतानुकंपा लोकज्ञानं पा
लनं मोक्षणं च ॥ विषण्णानां मोक्षणं पीडितानां क्षात्रे धर्मे विद्यते पार्थिवानां ॥ २७ ॥ निर्मर्यादाः काममन्युप्रवृत्ता भीताराज्ञो नाधिगच्छन्ति पापं ॥ शिष्टाश्चान्ये
सर्वधर्मोपपन्नाः साध्वाचाराः साधुधर्मं वदन्ति ॥ २८ ॥ पुत्रवत्पाल्यमानानिराजधर्मेण पार्थिवैः ॥ लोके भूतानि सर्वाणि चरन्ते नात्र संशयः ॥ २९ ॥ सर्वधर्मपरं
क्षात्रं लोकश्रेष्ठं सनातनं ॥ शश्वदक्षरपर्यंतमक्षरं सर्वतो मुखं ॥ ३० ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणिवर्णाश्रमधर्मकथने चतुःषष्टि
तमोऽध्यायः ॥ ६४ ॥ ॥ ७३ ॥ इंद्र उवाच एवं वीर्यः सर्वधर्मोपपन्नः क्षात्रः श्रेष्ठः सर्वधर्मेषु धर्मः ॥ पाल्यो युष्माभिर्लोकहितैरुदारैर्विपर्यये स्यादभवः प्र
जानां ॥ १ ॥ भूसंस्कारं राजसंस्कारयोगमभैक्ष चर्यां पालनं च प्रजानां ॥ विद्याद्राजा सर्वभूतानुकंपो देहत्यागं चाहवे धर्ममग्र्यं ॥ २ ॥ त्यागं श्रेष्ठं मुनयो वै वदन्ति
सर्वश्रेष्ठं यच्छरीरं त्यजंतः ॥ नित्यं युक्तराजधर्मेषु सर्वे प्रत्यक्षं ते भूमिपालाय वैव ॥ ३ ॥ बहुश्रुत्या गुरुशुश्रूषया च परस्पराः संहननाद्वदन्ति ॥ नित्यं धर्मक्षत्रियो ब्र
ह्मचारी चरेदेको त्याश्रमं धर्मकामः ॥ ४ ॥ सामान्यार्थे व्यवहारे प्रवृत्ते प्रिया प्रिये वर्जयन्नेव यत्नात् ॥ चातुर्वर्ण्यं स्थापनात्पालनाच्च तैस्तैर्योगैर्नियमैरौ रसैश्च ॥
॥ ५ ॥ सर्वो योगैराश्रमं धर्ममाहुः क्षात्रं श्रेष्ठं सर्वधर्मोपपन्नं ॥ स्वस्वधर्मयेन चरन्ति वर्णास्ति स्तान्धर्मान्यथार्थान्वदन्ति ॥ ६ ॥ निर्मर्यादान्नित्यमर्थे निविष्टाना
हुस्तान्वै पशुभूतान्मनुष्यान् ॥ यथानीति गमयत्यर्थयोगाच्छ्रेयस्तस्मादाश्रमात्क्षत्रधर्मः ॥ ७ ॥

अक्षरपर्यंतमोक्षावसानं ॥ ३० ॥ इति शांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणिवर्णाश्रमधर्मकथने चतुःषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६४ ॥ ॥ ७३ ॥ एवमिति ॥ १ ॥ भूसंस्कारं भुवः संपन्नस्य त्वं राजसंस्कारो राजसूयाश्वमेधावजृथत्नानं
अनैक्ष्य चर्यां संन्यासाभावं एतेन संन्यासो राज्ञामधर्म इत्युक्तं ॥ २ ॥ यथैव शरीराणित्युक्तं वतः ॥ ३ ॥ ४ ॥ औरसैः पौरुषैः ॥ ५ ॥ येन क्षात्रधर्मेण अन्यथार्थास्ति स्तान्धर्मान्वदन्ति ॥ ६ ॥ ७ ॥